

Lapsen oikeudet ja vaikuttaminen

Kohderyhmä: esikoulu, 1.–3. lk.

Tavoitteet:

- Ymmärtää, mitä lapsen oikeudet ovat.
- Pohtia, miksi lapsen oikeudet ovat tärkeitä ja kuinka jokainen voi vaikuttaa lapsen oikeuksien toteutumiseen.

Tarvikkeet: Lapsen oikeuksia symboloivia esineitä (ks. Ohjeet).

Kesto: 20 min.

OPS: ÄI, ET/US, YM, YH

Linkittyy OPSin laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin L1, L2, L3, L4 ja L7.

Linkittyy kestävän kehityksen tavoitteisiin 3, 4, 10 ja 17.

OHJEET

Valmistelut: kerää kokoon lapsen oikeuksiin liittyviä esineitä. Esimerkiksi: passi – oikeus kansalaisuuteen, vesipullo – oikeus puhtaaseen veteen, lääkepakkaus – oikeus lääkäriin, lelu – oikeus leikkiin, penaali – oikeus koulunkäyntiin, perhekuva – oikeus huoltajiin, kuva viittaavasta lapsesta – oikeus mielipiteeseen. [Lapsen oikeuksien sopimus lyhennettynä](#) löytyy UNICEFin sivuilta.

1. Ohjaa oppilaat rinkiin istumaan. Laita yksi esine kerrallaan pussiin niin, että oppilaat eivät näe esineitä. Anna jokaisen tai muutaman oppilaan vuorollaan tunnustella, mitä pussissa on. Paljasta pussiin kätkeyty esine sen jälkeen, kun esine on arvattu oikein.

2. Keskustelkaa siitä, miksi esine on tärkeä. Kerro keskusteluun viitaten, mikä oikeus esineeseen liittyy. Kerro, että yleinen oikeus kuuluu jokaiselle lapselle kaikkialla maailmassa ja on elintärkeä, kuten lastenkin perusteluissa tuli esiin.

3. Toistakaa harjoitus kaikkien tavaroiden kohdalla.

4. Keskustelkaa yhdessä lapsen oikeuksien sopimuksesta ja siitä, miten lapsen oikeuksien toteutumiseen voi vaikuttaa:

- Maailman maiden yhteisessä järjestössä, Yhdistyneissä kansakunnissa, on pohdittu, mitkä tarpeet yhdistävät kaikkia maailman ihmisiä. Ihmisoikeussopimukseen on kirjattu yhteisesti sovitut ihmisoikeudet, jotka kuuluvat jokaiselle ihmiselle. Ketään ei saa syrjiä.
- Lapset tarvitsevat erityistä huolenpitoa ja siksi lapsille on laadittu oma ihmisoikeussopimus, lapsen oikeuksien sopimus. Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle alle 18-vuotiaalle lapselle kaikkialla maailmassa. Lapsen oikeuksia ovat esimerkiksi oikeus elämään, suojeluun, koulunkäyntiin, leikkiin ja lepoon, ruokaan ja juomaan, terveydenhuoltoon ja perhe-elämään.
- Lapsen oikeus on valtion velvollisuus: Suomen ja 195 maailman muun maan johtajat ovat luvanneet lainsäädäntönsä kautta huolehtia, että lapsen oikeudet toteutuvat.
- Huolimatta lupauksista lapsen oikeudet eivät toteudu kaikkialla jokaisen lapsen kohdalla. Siksi on tärkeää, että jokainen tuntee oikeudet, jotta ihmiset osaavat edistää ja vaatia niiden toteutumista.
- Myös lapset voivat vaikuttaa oikeuksien toteutumiseen. Jokainen voi esimerkiksi vaikuttaa siihen, että luokkaverilla on turvallista ja hyvä olla koulussa ja mahdollisuus oppia uusia asioita.
- Pohtikaa yhdessä, miten omalla toiminnallaan voi vaikuttaa lapsen oikeuksien toteutumiseen.

